

„LEGYEN LELKE ISTEN ÁRNYÉKÁBAN”

A tatai zsidó temető története és 18-21. századi sírkövei

Szerkesztette:
Kerti Katalin - Simonik Péter

„LEGYEN LELKE ISTEN ÁRNYÉKÁBAN”

A tatai zsidó temető története és 18-21. századi sírkövei

Szerkesztette:

Kerti Katalin - Simonik Péter

„LEGYEN LELKE ISTEN ÁRNYÉKÁBAN”

A tatai zsidó temető története és 18-21. századi sírkövei

Szerkesztette:

Kerti Katalin - Simonik Péter

Tata Város Önkormányzata

Tata

2023

Írta:

Balogh István
Kerti Katalin
Mislovics Erzsébet
Simonik Péter

A tanulmányokat lektorálta és a forráskiadásban közreműködött:

Dr. Bányai Viktória

Technikai szerkesztő:

Simonik Péter

Fotó:

Simonik Péter

Borító:

Görözdi Géza

A
kötet alapjául szolgáló kutatást
a
Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány
a
kiadvány megjelentetését
Tata Város Önkormányzata
támogatta

ISBN: 978-615-80578-6-8
(e-könyv)

Kiadja:

Tata Város Önkormányzata

Felelős kiadó:
Michl József, polgármester

Az elpusztított tatai és Tata környéki zsidó családok emlékének

TARTALOMJEGYZÉK

Köszöntő	9
Előszó	11
Simonik Péter:	
„A keserűség hangjai hallatszanak városunkban”. A tatai zsidó temető története és 18-21. századi síremlékei	13
Balogh István - Mislovics Erzsébet:	
Goldberger Izidor feliratgyűjteménye a tatai zsidó temető korai sírköveiről	47
Goldberger Izidor eredeti leiratai (forráskiadás)	51
Goldberger Izidor eredeti leiratai a rabbik, háznépük és fontos személyek sírköveiről (forráskiadás)	89
Goldberger Izidor eredeti leiratainak fordításai	97
Goldberger Izidor eredeti leiratainak fordításai a rabbik, háznépük és fontos személyek sírköveiről	133
Goldberger Izidor leiratai között nem szereplő 18. századi feliratok	140
Goldberger Izidor leiratai között nem szereplő 18. századi feliratok fordításai	144
Balogh István – Mislovics Erzsébet:	
A tatai zsidó temető 18. századi síremlékei	149
Kerti Katalin – Simonik Péter:	
„Méltán kiérdemeltették a köztiszteletet”. A helyi gazdasági élet jeles alakjai a tatai zsidó temetőben	165
Simonik Péter:	
Módszertani bevezető a tatai temető adattárának használatához	193
ADATTÁR (Balogh István – Kerti Katalin – Simonik Péter)	199
SÍRHELY-MUTATÓ (Simonik Péter)	661
NÉVMUTATÓ (Simonik Péter)	691

Goldberger Izidor eredeti leiratai (forráskiadás)

Eredeti megjelenési hely: *Hazofe Quartalis Hebraica, Edd. Dr. L. Blau, Dr. M. Guttman és Dr. S. Hevesi, Tomus VII. Fasciculus 1., Budapest, 1922. 53-66.*

Források a zsidóság történetéhez Magyarországon, Jisrael Goldberger, 1 (alef)

Az első sírkövek Tata városában [1740-től 1806-ig]

A/5A/38¹

(א)

II. 47.

פ"נ

ויעקב הלך לדרכו דרך
החיים היה עושה צדקה בכל
עת עם החיים פזר ממונו לעניי
חוצה לארץ ועניי ירושלים ' ביתו
היתה פתוח לרווחה כבן כלבא
שבוע חד מעתירי
ירושלים ' על
האי שופרא דבלי בעפרא
הספידו והלילו כל מי שיש בו
יראת שמים ' ה"ה הנדיב פי'
ומ"ה כ"ד יאקב ב"ה יואל ז"ל
שנפטר בשם טוב ושבק לנו
ולכ"י חיים ' ביום ה' י"ד סיון ל'
ואתם הדבקים ב"ה אלהיכם
חיים ' ונקבר בו ביום בעת
השמש בצהרים ' ויח"ר
שתהי ' נשמתו צרורה עם
צדיקים בצרור החיים
ת"ק

A/8/21

(ב)

VI. 23.

פ"ט

האשה החשובה
היקרה מרת צירל
בת כהורר אהרן זצ"ל
מק"ק נ"ש אויזשפץ ד' ה'

---

1 A Goldberger által használt eredeti sorszámok és helymegjelölések mellett, minden esetben közöljük a 2022/2023. évi kutatás során kidolgozott kataszternek megfelelő azonosítójelet is (parcella/sorszám/sírszám). A szerk.

אייר בשנת תקי"ג ל'

תנצב"ה

*

פ"ט

האשה החשובה

היקרה מרת צירל

בת כהורר אהרן זצ"ל

מק"ק נש אויזשפץ ר"ה

אייר בשנת תקי"ג ל'

תנצב"ה

A/10/24

(ג)

VIII. 28.

פ"ט

האשה חשובה

מרת מושקיט

בת הקדוש כמר

יהושוע מלייפניק

ונפתרת ביום ד'

אסרו חג של

שבועות שנת

תקי"ז ל' תנצבה

A/9/32

(ד)

VII. 38.

פ"ט

האשה ח'

מ' שרה בת ה'

יצחק דאב

שנפט' ונק'

ב' אב פ"ב תקי"ז

ל' תנצב"ה

*

פ"ט

האשה ח'

מ' שרה בת ה'

יצחק דאב

שנפט' ונק'

ביום ב' ני' תקי"ז

ל' תנצב"ה

A/10/34

(ה)

VII. 37.

פ"נ

הרר דוד במוה"ר
גרשון טעלעש זצ"ל
ביום א' י"ג תשרי תק"ח ל'
תנצב"ה

A/12/19

(ו)

XI. 1.

ותסגר

מרים היא האשה
חשובה והצנועה מ'
מרים בת כ"ה משה
אשכנז ז"ל נפטרת
ונקברת ביום א'
דר"ח חשון שנת
תק"ט ל' תנצב"ה
*

ותסגר

מרים היא האשה
חשובה והצנועה מ'
מרים בת כ"ה משה
אשכנז ז"ל נפטרת
ונקברת ביום א'
דר"ח חשון שנת
תקכ"ה ל' תנצב"ה

(A sírkő nem azonosítható)

(ז)

VII. 30.

פ"נ

האשה מרת
דבורה בת
הרר אהרן
וויניבאריק
שהלכה
לעולמה
בשם בטוב

ביום ג' ד'
חשון תקי"י
לפי"ק תנצב"ה

A/7/27

(ח)

V. 27.

ביום ג' כ"ה ואדר בשנת תקי"ג לפ"ק
פי"ט

האשה חשובה
הצנועה מ מאשי
בת כ"ה קלמן ז"ל
מקי"ק סטראשיץ
ממדינת פיהם
תנצב"ה

A/5A/24

(ט)

II. 34.

פי"נ
כהן לאל עליון הי"ה
המרומם הח"ר חיים כ"ץ
נפטר ונקבר והלך לעולמו
ביום ו' עש"ק ל"ג למב"י ש"נ
תקי"ד ל' תנצב"ה

A/7/30

(י)

V. 30.

פי"ט
האשה חשובה מרת
צבילא בהרר זעליג
צרקווי נפטרה
ושבקת חי"י לכל חי"י
א' דהג הפסח
שנת תקט"ז לפ"ק
תנצב"ה

A/11/26

(יא)

IX. 26.

פ"נ

האשה חשובי

מי שרה בת

הרר נתן

הכהן ז"ל

שנפתרת

ונקברת ביו

בי עדן ז'

ניסן

תק"ז ל'

תנצב"ה

A/5A/22

(יב)

II. 32.

פ"נ

איש נדיב והלך בתמים

מעשיו היו באמונה

שלמים מלחמו משביע

לרעבים ומלגימה שלו קריב

רחוקים וקרובים על ממנו לא

חס מלהוציא על בניו לגדלם

לתלמוד תורה ולהדריכם בדרך

ישרה בתדירה ה"ה האלוף הרר

אברהם בן מוהרר יוסף כץ

מלייפניק שנפטר ונקבר והלך

לעולמו ביום ד' ג' אב תק"ז לפ"ק

תנצב"ה

A/5A/20

(יג)

II. 30.

פ"ט

ארי' בבי עילאי

שמו הטוב הוא פלא

ועבודת הקודש נשא

נבאי צדקה ומקיים

אדם כי ימות באוהל

לא מש מתוך אוהל של
תורה יומם ולילה ה"ה
התורני המופלג הר"ר
יהודא ליב בן החסיד
והמופלג בתורה מו"ה
מרדכי ברומט שווג מנ"ש
זצ"ל שנפטר ונקבר
והלך לעולמו בשם טוב
ביום ב' י"ז מרחשון תקי"ה
לפ"ק תנצב"ה

A/6/36

(ד')

III. 35.

פ"נ
היקר והנעל'
הלך בדרך ישר
ותמים ה"ה כמר'
דוד בן היקר כ'
מענדיל שנפטר
בליל ש"ק ונקבר
והלך לעולמו
בשם טוב ביום
א' י"א מרחשון
שנת תקי"ט ל'
תנצב"ה

A/6/34

(טו)

III. 33.

פ"נ
הנעלה כמר
יחיאל בן כמר
אברהם ז"ל
מדאביטשויא
שנפטר ונקבר
והלך לעולמו
ביום ה' ט"ז אדר
שנת תקי"ט ל'
תנצב"ה

A/5A/30

(טז)

II. 39.

פ"ב

שם משמעון

שמו נודע בשערים

הודו והדרו מובלע

בין אנשים טוב שמו משמן

לשמע אזנים קנה חכמה קנה

בנה בכפליים הלך תמים

ורב פעלים בכל מעלות

ומדות הי' מושלם מי ששמע

חכמתו ונחרש כאלם הראש

המנהיג נהג בחסדו ראשים

ומנהיגים הי' הרב שמעון במה"ו

יהודא טעשי זיל שנפטר

ונקבר ביום ג' ט' שבט תקב"ב

A/12/26

(יז)

XI. 26.

פ"ב

אש ישר אשר

הלך בדרך אלוהים

הי' כיה יאקב בן

כיה שבייליב סאמ'

עט נפטר ונקבר

ביום ה' ט' טבת

שנת תקכ"ד ל'

תנצב"ה

*

פ"ב

אש ישר אשר

הלך בדרך אלוהים

הי' כיה יאקב בן

כיה שבייליב סאמ'

עט נפטר ונקבר

ביום ה' ט' טבת

שנת תקפ"ד ל'

תנצב"ה

A/9/43
(יח)
VII. 49.

פ"ט
הב"ח כ' זלמן
בן הנעלה
הרר דוד סג"ל
ז"ל שנפטר
ביום ה' ונקבר
ביום עש"ק ח'
תשרי תקכ"ח
לפ"ק תנצב"ה

A/6/48
(יט)
III. 48.

ויגיע יצחק וימת ויואסף אל עמיו
ביום ו' עש"ק עשרה בטבת תקכ"ז ל'
האי
שופרא דבלי בארע'
על דא ודאי קאבכינא
אשר היה נוח למקום ונוח לבריו'
בני דורו והלך תמים והי' עובד את ה'
באהבה ופיזר נתן לאביונים וצדקתו יהא
עומדת לו כי ללא"ו יצאה הברה ונפל נזר
ותפארה ביום עשרה נתבקש למעלה
ועשרה אל צרה מגשש ששמש חושך
שלא בעונתו בגן עדן יהי מנוחתו מנוחה
שלימה כמלאכי רומה תחת כנפי
השכינה במעלות קדושים וטהורים
כזוהר הרקיע מזהירים:
ה"ה הרר
איצק בהר"ר דוד טעלש אשר הלך
לעולמו עלמא דקשוט ונקבר ב"ש
טוב גדול אשר אמרו עליו כי הוא זה
ביום הנזכר ונאמר למעלה
תנצב"ה

A/6/35

(כ)

III. 34.

פ"נ

איש תם וישר
אשר כל ימיו נהנה
מיגיע כפו ה"ה כ"ה
אהרן בהר"ר יחיאל
מטאטיס נפטר
ביום ג' ח' אייר ונקבר
ביום ד' ט' אייר בשנת
זיראו כל העדה כי
גוע אהרן תקכ"ו לפ"ק
תנצב"ה

A/16/33

(כא)

XIV. 33.

ורחל

ביללה מבכה
מבכה על בניה נאה
היתה במעשי ה"ה יקרה
מרת רחל בת כהרר
קאפיל סג"ל שנפטרה
והלכה לעולמה ביום
ו' עש"ק ד' ניסן תקכ"ז ל'
תנצב"ה

A/56/37

(כב)

II. 46.

פ"ט

שרגא בטהיר'
טהר גברא ה"ה
כהרר פייבל בהרר
יואל ז"ל מטאטיס
נפטר ביום ב' ונקבר
ביום ג' שלאחריו
ט"ו כסליו שנת
נשמתו תהי'

תקכ"ח

צורר"ה ביצ"רו"ר ה"ה"י"י"ים לפ"ק

A/6/52

(כג)

II. 53.

יום טוא פום תקכ"ד לפ"ק
איש ישר וכשר
כ' מנחם בן מנחם
מק"ק דאביטשוויא
יוצאה נשמתו לג"ע
בטהרה תנצב"ה
*

יום טו אלול תקכ"ח לפ"ק
איש ישר וכשר
כ' מנחם בן מנחם
מק"ק דאביטשוויא
יוצאה נשמתו לג"ע
בטהרה תנצב"ה

A/5A/17

(כד)

II. 27.

חד מסבי רבכה קא תמה ר' יהודה
פ"ג
ותמר למען ירבו ימיכם
על האדמה בתי באבל בחוץ
לארץ לא כיון
אמולי מקו מ"
ומחשבי לבי כנישתא א"מ
היינו דאהנו להו ה"ה הישיש
הרר קאפל בהרר ענזיל
מנ"ש שהלך לעלמו במש"ק
בשלושה ימים לחודש
כסליו תקכ"ט ל' איש דרחים
רבנים דהוה ליה חתני
רבנים ובשכר זה תהא
נשמתו צרורה בצרור
החיים עם נשמת
אברהם יצחק ויעקב
ושאר צדיקים וצדקניות
שבג"ע אמן סלה

ונקברקת ביום א' ז'
אייר שנת תקל"ב
תנצב"ה

*

פ"ט

האי סבתא דקא
זכתה לראות דוד
רביעא ה' מרת לאה
בת כ"ה לייב סג"ל זל
אנו של מוהרר נח
דאקטער מטשאחטבוב
נפטרת בש"ק ו' אייר
ונקברקת ביום א' ז'
אייר שנת תקס"ב
תנצב"ה

A/17/21

(כה)

XV. 28.

פ"ט

האיש הישר
והלך כל ימיו
בדרך מישור
ה"ה כ' קלמן
סילוש נקבר
י"ב טבת תקל"ג ל
טאטס תנצב"ה

A/5A/36

(כט)

II. 45.

פ"ג

ה"ה כ"ה
יהודא לייב
בן כ"ה שמעון
טעשי ז"ל נפטר
בשבת קדש א'
דחה"מ פסח
ונקבר ביום א'
בי דחה"מ ת"ק
ל"ג תנצב"ה

A/5A/35

(ל)

II. 44.

פ"ט

איש חשוב

ישר וכשר

הנעלה כהרר

שמואל בער

בן הנעלה הרר

איצק דאב ז"ל

שנפטר במוצאי

שבת ונקבר ביום

אי כ"ב אלול תקל"ג ל'

תנצב"ה

A/17/28

(לא)

XV. 39.

פ"ט

האשה

חשובה מ'

טויבה בת מ"ו יוסף

טריטש ז"ל הנפטרת

ונקברת ביום ג' ו' שבט

תקל"ד לפ"ק

תנצב"ה

A/14/29

(לב)

XIII. 34.

פ"נ

בנשים כשירה זהרה מאבן ספירה

למצות ה' נזהרה

את ד' עבדה בטרה

מ' בילא בת הרר

מענדל ז"ל נפטרה

ד' שבט תקל"ד לפ"ק

תנצב"ה

A/14/31
(לג)
XIII. 36.

פ"ט
איש חשוב וישר
שהלך כל ימיו
בדרך מישור ועבד
ה' מאהב ה' ומיראה
הרר יוזפא בן הרר
בנימן זאב סג"ל ז"ל
שנפטר ביום ד' י"ג אב
ונקבר והלך לעולמו
ביום ה' י"ד אב תקל"ח ל'
תנצב"ה

A/7/55
(לד)
V. 55.

ההיא סבתא
חשובה הצנועה
הרבנית שזכתה לראות
רביעי דקא תמה ר'
יהודה למען ירבו ימיב'
על האדמה כתיב בשביל
דאקרויי בנייהו לבי כני"ש
ובאתנויי בבי רבנן ונטרי
עד דאתי מבי רבנן זו תורה
זו שכרה מ' הענדיל בת הרר
אייזיק ז"ל שנפטרת ונקברת
בשם טוב ביום ב' ג' ח"ה פסח ת"ק
ל"ו לפ"ק תנצב"ה

A/6A/11
(לה)
IV. 11.

פ"י
זאב נטרף
שלא בעונתו ה"ה
היקר כ' בנימין זאב
המכונה וואלף
בו כ"ה אהרון מק"ק

טאטיס נפטר
ביום ג' ונקבר ביום
ד' שלאחריו ק"ד שבט תקל"ט
תנצב"ה

A/7/57

(לו)

V. 57.

פ"ט
ויהי אומן את
הדסה היא אסתר
ה"ה האשה מרת
אסתר בת ה' שלמי
זל שהיתה בעלת ג"ח
נפטרת יום ג' ק"ג
שבט תקל"ט לי
תנצב"ה

A/14/26

(לז)

XIII. 31.

האשה הישר'
שהלכה לעלמא
ה"ה מ' ליבלה
בת הר"ר ליזר שנפטרת יום
ד' ער"ח ניסן תקלט
לפ"ק
תנצב"ה

A/11/39

(לה)

IX. 40.

פ"ט
האש' חשובה
מ' גנענדל בת
הרר משה ז"ל
שנפטרת יום
ג' לג בעומר
תקמ לפק
תנצב"ה

A/7/58

(לט)

V. 59.

פט

האי איתתא אשר
לא הגיעה ב"י שנותיה
ה"ה האשה חשובה הרבנית
מרת ריזל בת הרר מאיר
זאהר ז"ל שנפטרת יום ד'
ד"ב אב תקמ"ל' תנצב"ה

A/9/47

(מ)

VII. 54.

פ"ט

נשים את
התמות מבכות
האשה חשובה
הצנועה מרת
ניחמה מע"ח
יצאה נשמת'
בליל שבת
ונקברת ביום
א' ד"א מרחשון
תק"מ לפק
תנצב"ה

A/9/48

(מא)

VII. 55.

פט

האשה הישרה
שהלכה לעלמא
ה"ה מי הנעלי בת ה'
נחמיה זל נפטרת
יום א' ד"ד סיון ת'
קמ"א לפ"ק פה
טאטו תנצב"ה

A/7/59

(מב)

V. 60.

פנ

אשת חיל צדקה עשתה
כאביגיל מעשיה היה
נעימה כל כבודה בת מלך
פנימה היא האשה הת במ
עלתה נשמתה למרומה
כל ימיה הלכה בדרך
ישרה מצות ה שמרה ה'
האשה פעסל בת כ"ה
צבי הרש באויד זל
שנפטרת ונקברת
ביום א' ד"ד אדר
תקמ"ב לפ"ק

A/5A/13

(מג)

II. 23.

איש תמים מעשיו היו

פ"ג

באמונה שלמים ביתו
היתה פתוח לרוחה ושלחנו
לכל נערכה בהיותו על אדם
תו ב"ח היה מבטחתו צדקו
היו טובים כטל כרביבים
משבי' לרעבים לרחוקים
ולקרובים כל מעשיו
היו לשם שמים ודבק
באלהים חיים ה"ה ה'
שמעון ב"ה צבי נפטר ביו'
א' ער"ח אייר תקמ"ג
תנצב"ה

A/9/51

(מד)

VII. 57.

האשה חשוב'

נחמה בת כ"מ

אנשיל טורת
מאי נפטרת
שבת ט"ו אלול
תקמ"ג ל' פה
טאטו תנצב"ה

A/14/38

(מה)

XIII. 45.

למקום הזה
קראו אלון
בכות פ"נ איש
תם וישר כ"ה משה
אשכנז נפטר בש"ק ד"ב סיון תקמ"ג ל'
ובתו האשה ריילי
נפטר עש"ק ד'
ו' מרחשון תקמ"ד
תנצב"ה

A/5A/11

(מו)

II. 21.

פ"נ
איש תם וישר
ירא אלקים פאר
המעלות לו נאה
תהילות ה"ה הרר
יחזקאל סג"ל במ"ו
מאיר סג"ל נפטר
ביום ב' ונקבר ביו'
ג' ז' כסליו תקמ"ד ל'
תנצב"ה

A/15/19

(מז)

XIII. 25.

פ"נ
אשה יראה ה'
היא התהלל
ה"ה מ' פעסיל
בת ליזר ז"ל

שנפטר ביום
ו' טבת תקמ"ה לפ"ק
תנצב"ה

A/9/52
(מח)
VII. 59.

אשה חשובה
הצנועה מרת
אסתרל בת
כ"ה קאפל ז"ל
נפטרת ביום
א' כ"ז טבת
שנת תקמ"ה
תנצב"ה

A/7/60
(מט)
V. 61.

פ"ט
ההיא סבתא דקא
תמה ר' יהודה למען
ירבו ימיכם על האדמ'
כתיב ה"ה האשה שכל
ימיה הלכה בדרך
ישרה מצות ה' שמרה
מ' רבקה טעלטש ב'
ה' יוסף ז"ל נפטרת
ביום אי י' טבת שנת
תקמ"ז תנצב"ה

A/14/32
(ג)
XIII. 37.

פ"נ
יוחנן בן זכאי למקום
ונוח לבריאיות: היושב
בשמי מרומיות: יכנים
נשמתו בגן עדן ויושבהו
בין צדיקים בדרי עליות:
וגופו ינוח על משכבו

בשלום בלי פחד ובהליות
עד שיבא גואלינו הצדק
ויוליכנו קוממיות: ה"ה
כ"ה יוחנן בן כ"ה אהרן
ז"ל נפטר ונקבר
ביום אי זי אדר שנת
תקמ"ז תנצב"ה

A/7/53

(נא)

V. 52.

פ"נ

אשת חיל

היא האשה הצנ'

עלתה נשמי' למרו'

מרת אסתרל בת ה'

מו"ה ליפמן ז"ל שנפ'

ונק' ד' י' כסליו

תקמ"ה

תנצב"ה

A/20/35

(נב)

XVIII. 48.

פ"נ

האשה חשובה

הצנוה מרת

פינקל בת כ"ה

אהרן ז"ל

נפטרת ביום

שבת קדש ח'

אדר ראשון

ונקברת ביום

א' ט' אדר

שנת תקמ"ה

תנצב"ה

A/14/14

(נג)

XII. 22.

ולא

יכול יוסף
להתאפק כי
טרף טורף יוסף
מהאי עלמא
והלך לעלמא
דקשוט הב"ח
יוסף ב"כ
משה אשכנז ז'
בער"ח חשון ת
קמ"ט
תנצב"ה

A/6A/13

(נד)

IV. 13.

פ"ג
יונה ליב בן
כי זעליג ז"ל
נפטר ונקבר
ביום ג' כסליו
תקמ"ט תנצב"ה

A/7/64

(נה)

V. 65.

פ"ט
האשה הצנוע'
מי בילה בת
ה' קאפיל ז"ל
נפטרת
ונקברת ביום
ב' י"ח אדר
תקמ"ט תנצב"ה

A/5A/21

(נו)

II. 31.

ויוצא
יצחק לשוה בשדה
שדה בוכים בכיה היא
לנו יציאת הצדיק פנה

הדרה שלעיר מקלט יהיה
לנו מצרותינו בזכותו
דההוא גברא והלך
לעלמא דקשוט איש
ישר ותמים במעשיו
כ"ה יצחק אייזק בן כ"ה
דוד מ"ב נפטר ונקבר
בשם טוב ביום ה' ג' סיון
תקמ"ט תנצב"ה

A/5A/40

(נז)

II. 49.

פ"נ

איש ישר ותמים
במעשיו כ' מלכאל
בן כ"ה יהודה ליב
ז"ל נפטר ביום ג' ע"כ
ונקבר בשם טוב
ביום ה' י"א תשרי
שנת תק"ן
תנצב"ה

A/6/39

(נח)

III. 38.

בנימין

זאב טרוף נטרף מהאי
עלמא והלך לעלמא
דקשוט בקושטא אזיל
עם אלהים ואדם לחם
נתן לעניים ומזהבו עשה
עם אביונים גמילות
חסדים וערומים הלביש
בגדים כ"ה בנימין זאב
בן כ"ה יהודה אריה ז"ל
נפטר ביום ה' ש"ת ב
שנת תק"ן תנצב"ה

A/14/19
(נט)
XII. 27.

פ"י
האשה חשובה
הצנועה מרת
רבקה בת כ"ה
מענדל מהידוויג
ז"ל נפטרת ביום
ד' ב' שבט תק"ן
*

פ"י
האשה חשובה
הצנועה מרת
רבקה בת כ"ה
מענדל מהידוויג
ז"ל נפטרת ביום
ד' כ' שבט תק"ן

A/15/21
(ס)
XIII. 27

פ"י
האשה
חשובה מלכה
בת ה' לייב ז"ל
מלייפניק נפטרת
ביום ד' כ"א כסליו
ונקברת בשם טוב
בכ"ב כסליו שנת
תקנ"א תנצב"ה

A/5A/31
(סא)
II. 40.

פ"י
איש נחמד
אשר כל ימיו
הלך בדרך הישר
כ"ה יהודה לייב בן
כ"ה דוד טייטש

ז"ל נפטר ביום
א' ונקבר ביום
ב' ד"ו שבט שנת
תקנ"א תנצב"ה

A/14/13

(סב)

XII. 21.

פ"ט
האשה חשובה והצנועה
מרת צירל בת כ"ה אשר
ז"ל נפטרת בשם טוב
ביום ב' דר"ח אדר
שנת תקנ"ב תנצב"ב [כנ!]

A/14/17

(סג)

XII. 2.

פ"י
האשה חשובה
והמשלמת מ' מינדל בת ה'
שמעון מאובין
נפטרת בשם
טוב יום ה'
כ"ד סיון ת"ק
נ"ב תנצב"ה

A/6/59

(סד)

III. 60.

פ"י
ה"ה כהרר מענדל
ב"ה ליב אשר כל
ימיו נהנה מיגיע
כפו נפטר בשיבה
טובה יום א' דח'
ד"ח אב תקנ"ב לפ"ק
תנצב"ה

A/14/15

(סה)

XII. 23.

על דא
אית למבכי
על האי שופרא
דבלא בעפרא האשה
הרכה והענוגה וזעיר
בשנים הולכת לעלמא
דקשוט הצנועה מירל
בת כ"ה משה ז"ל
נפטרת ונקברת
בשם טוב בעש"ק
ד"ו תשרי תקנ"ג
תנצב"ה

A/5A/42

(טו)

II. 51.

פ"נ
איש ישר אשר
כל ימיו הלך בדרך
תמים וטרח ועסיק
בגמילות חסדים
ה' מנחם מאניס ב"ה
קאפיל צבי ז"ל
נפטר ונקבר בשם
טוב יום ג' י"ו כסליו
שנת תקנ"ה
תנצב"ה

A/6/47b

(זז)

IV. 8.

פ"נ
איש ישר
ה' מרדכי ב"ה
אשר ז"ל
נפטר ביום
ד' י"ז אייר

תקנ"ה ל'
תנצב"ה

A/6A/6

(סח)

IX. 6.

פ"נ איש ישר כ"ה
מענדיל שמש
דקחלתינו נפטר
ביום שני דפסה
ונקבר בשם טוב
ביום א' דחה"מ
שנת תקנ"ז
תנצב"ה

A/5A/44

(סט)

II. 53.

ומרדכי
יצא לעלמא דקשוט
בקושטא אזיל
באורתא ובצפרא
לבי כנישתא דא הני
ל' לראות דור
רביעאה ה' מרדכי
נ"ש נפטר ונקבר
במעלי דעצרתא
חי סיון שנת תקנ"ז
תנצב"ה

A/5A/45

(ע)

II. 54.

ויעקב לדרכו
דרך החיים: אשר כל
ימיו היה ירא שמים:
וידיו היו פרושות אל
אל חי וקים, לגאלינו
ולהביאנו לירושלים
והלך ושבוק לנו ולכל
ישראל חיים. ה"ה כ"ה

יעקב ב"ה יצחק ז"ל
מאשכנז שנפטר
ונקבר בשם טוב: ביום
יוד ניסן שנת תקנ"ח
לפ"ק תנצב"ה

A/12/43

(עא)

XI. 43.

פ"ט

אשה חשובה: את
ה' היתה אהובה: מעשיה היתה נעימה
כל כבודה בת מלך
פנימה: עטרה היתה
לבעלה: ולא נשמע
בחצות קולה: מרת
חיילה בת כ"ה מנחם
מענדל ז"ל נפטרת
ונקברת בעש"ק בי
דר"ח תמוז שנת
תקנ"ח לפ"ק תנצב"ה

A/18/35

(עב)

XVI. 38.

פ"י

איש ישר וכשר ה"ה
כמר אברהם ליב ב"ה
יעקב צבי סג"ל ז"ל
שנפטר בשק
ג' מרחשון ונקב' ביו'
א' ד' בו תקנ"ט לפ"ק
תנצב"ה

A/17/31

(עג)

XV. 42.

פ"י

איש ישר כל
מעשיו היו בכושר
ה"ה ה' נתן נטע ב"ה

משה ז"ל הלך
לעלמא דקשוט
בשם טוב ביום
ז' ניסן שנת ת"ק
נ"ט תנצב"ה

A/5A/43

(עד)

II. 52.

יהונתן גבר ענוותן
סידר תפלתו בבי
כנישתא כל יום ערב ובוקר
במתון היה עובד ה' מאהבה
אהבת יהונתן ה"ה איש
ישר וכשר הרר יהונתן
הלוי אשר נפטר בשם
טוב ונקבר בו ביום ג' ב'
שבט תק"ס לפ"ק
תנצב"ה

A/7/67

(עה)

V. 68.

אשה כשרה
ויקרה: לבעלה היתה
עטרה: ולעניים ואביונים
תפארה: הרעבים והצמאים
דואגים ומתאנחים על
שהלכה לעולמה ומעליהם
נעדרה: ה"ה אשה
חשובה מרת מרים
בת מהורר יצחי ז"ל מנ"ש
נפטרת בשם טוב ביום
א' י"ט אדר שנת
תק"ס תנצב"ה

A/12/21

(עו)

XV. 21.

ויקרא שמו
אלון בכות : על

שצרה אל צרה נגשות
אשה ובתה שהלכו לעולמם
ונשכחו סמוכת: האי
סבתא דהוית טורחת
ועומלת והמתפרנסה בכבוד
מיגעה כפי אשה חשובה
מרת גינענדיל אשת ה' משה
אשכנז ז"ל נפטרת ביום ק"ו שבט
תק"ס: ובתה היקרה לבעלה
היתה עטרה ובמצות השם
היתה נזהרה: ובנה היחידי
הזהירה לתלמוד תורה אשה
חשובה סעריל בת ה' משה ז"ל
נפטרת בשם טוב ביום ק"ב טבת
תקס"א תנצב"ה

A/9/53

(עז)

VII. 60.

פ"ט
אשה חשובה
ויקרה: לבעלה היתה
עטרה: ומצות השם
שמרה: מעשיה היו נעימה:
עלתה נשמתה למרומה:
היא האשה הצנועה
מרת אסתרל בה מ'
גבריאל פאלאק נפטרת
בשם טוב ביום ד' כ"ב
סיון שנת תקס"א ל'
תנצב"ה

A/17/33

(עח)

XV. 44.

פ"ט
האשה הצנועה
אשר כמה שנים
נשארה גלמודה
והתפרנסה את
בניה במעשה ידה
מרת חיילה בת

כ"ה משה ז"ל
נפטרת ביום ד'
ג שבט תקס"ב
תנצב"ה

A/5A/46
(עט)
II. 56.

פ"ג
איש ישר כל
ימיו הלך בתום
ויושר כ"ה צבי הרש
ב"ה שמעון ז"ל
מקרומנוי נפטר
ביום ה' ד"ט ניסן
תקס"ג
תנצב"ה

A/5A/46
(פ)
XV. 23.

ויגוע
אברהם בשם
טוב וישר היה עם
אלהים ואדם
ה"ה איש נחמד כ"ה
אברהם ב"ה משה
אשכנז ז"ל נפטר
ביום י"ט סיון שנת
תקס"ג לפ"ק
תנצב"ה

A/18/37
(פא)
XVI. 40.

פ"ט
אשה הצנועה
מרת מלכה בת
מאיר נפטרת
ביום א' דר"ה
תמוז שנת ת"ק

ס"ג
תנצב"ה

A/16/49
(פב)
XIV. 50.

פ"נ
איש תם וישר
כל מעשיו היו בכושר
ה"ה כמר זיסקינד ב"ה
יוסף סג"ל ז"ל שהלך
לעולמו ביום ד' יוד
מרחשון תקס"ד לפ"ק
תנצב"ה

A/18/39
(פג)
XVI. 42.

פ"ט
האשה שרל
בת כ"ה
איצק הרש ז"ל
נפטרת ביום ב'
טבת זאת
חנוכה שנת
תקס"ד
תנצב"ה

A/14/47
(פד)
XIII. 57.

פ"ט
האי סבתא
הזכתה לראות
דור רביעי אשה
חשובה את ה' היתה אהובה מרת ריזל
בת כ"ה דוב בער ז"ל
מטריביטש נפטרת
ביום י"ב אדר שנת
תקס"ד תנצב"ה

(A sírkő nem azonosítható)

(פה)

XV. 9.

פ"נ

ומשה עלה למרום
ה"ה איש ישר משה
בן כ"ה יוסף ז"ל
נפטר בערב ראש
חודש אייר שנת
תקס"ד לפ"ק
תנצב"ה

A/6/63

(פו)

III. 64.

פ"נ

זה האיש משה אשר
התפלל לפני ה' אף
הוא הלך בדרכו ושפך
לבו בעמים בתפילתו
והיה מקדמי ומחשכי
לבי"ה ה"ה הישר ה' משה
בי"ה חנוך ז"ל מפראג
שנפטר ונקבר ביום ה'
כ"ב אייר תקס"ד ל'
תנצב"ה

A/20/24

(פז)

XVIII. 34.

פ"ט

האשה הצנועה
יענטיל בת ה'
יואל מטרישט
נפטרת ביום בי
ט' תמוז שנת
תקס"ד תנצב"ה

A/6/68

(פח)

III. 69.

ויעקב

נסע זכתה סכה יהיה
לנשמתו בצל אל עם
נשמת צדיקים וחסידי
ישראל: עבור שהיה
לבו אמונה לאל: ה"ה
כ"ה יעקב ב"ה יששכר
בעד ז"ל שזכה לראות
דור רביעי ונפטר
בשיבה טובה ד"ב
תמוז שנת תקס"ד
תנצב"ה

A/12/24

(פט)

XI. 24.

פ"נ

ה' יוסף ב"ה אסר
ממאטרשדרף
שהלך לדרכו
לפרנס בני ביתו
וכאן נפטר ונקבר
ח' אלול תקס"ד
תנצב"ה

A/5A/49

(צ)

II. 58.

איש זקן שקנה חכמה
וטרח ועמל ונהנה כל
ימיו מיגיעי כפיו ובכל
זה קבע עתים לתורה
ה"ה כ"ה בונם בן כ"ה
מנחם מנ"ש נפטר
ביום כיפור שנת
תקס"ה תנצב"ה

A/12/25

(צא)

XI. 25.

פ"נ

איש ישר וירא

אלהים כ"ה שמואל

יהודא ב"ה איצק

ז"ל נפטר

ביום כ"ח תשרי שנת ת"ק

ס"ה לפ"ק תנצב"ה

A/12/40

(צב)

XI. 60.

פ"ט

אשה יראה ה'

היא תתהלל ה"ה

האשה מרת גיטל

בת כ"ה ראובן איצק

אשר שמרה מצותיה

ונפטרת בשם טוב

ביום ח' טבת שנת

תקס"ה תנצב"ה

A/6A/26

(צג)

IV. 27.

פ"נ

איש ישר וירא

אלהים כ"ה שלמה

בן כ"ה נתן סג"ל ז"ל

ונפטר ביום ה' שבט

בשנת תקס"ה

תנצב"ה

A/7/69

(צד)

V. 70.

פ"ט

אשה יראה ה' היא

התהלל ה"ה האשה מ'
מחלה בת ה' נתן סג"ל
אשר שמרה מצותיו
ומפתה נתנה לדל ונפטרת
בשם טוב ביום ש"ק כ"ו
שבט שנת תקס"ה ל'
תנצב"ה

A/6/37

(צה)

III. 36.

וילך איש מבית לוי
ילוה ה' את נשמתו עם נשמת
צדיקים וחסידי ישראל
בגן עדן תחת כנפי אל
וגופו ינוח על משכבו בשלום
עד ביאת גואל ה"ה כהרר
יאקב ליב ב"ה נתן סג"ל ז"ל
מבינהיט נפטר ביום ט"ו
אדר ראשון שנת תקס"ה
תנצב"ה

A/5A/16

(צו)

II. 26.

שמעון
איננו ואת בנימין זאב
המכונה וואלף לקח ה'
מאתנו וי להאי שופרא
דבלי בעפרא ה"ה גבר
בגוברין החכם השלם
הרבני המופלג מהורר
שמעון וואלף בהמנוח
ה' מרדכי ארינשטיין
ז"ל שנפטר ונקבר בשם
בהספידא רבה ביום
ד' ט"ו סיון שנת תקס"ה
תנצב"ה

A/6/61

(צז)

III. 62.

פ"נ

ויתהלך חנוך את
האלהים ואיננו כי לקח
אותו אלהים בנעוריו ולא הגיע לחצי ימיו
ה"ה איש ישר מעשיו היו
עם אלהים ואדם בתום
וביושר יראתו היתה
קודמת לחכמתו כהרר
הענוך ליב בן כ"ה משה
ז"ל נפטר בשם טוב ביום
ך"ו טבת שנת תקס"ו
לפ"ק תנצב"ה

A/16/51

(צה)

XIV. 52.

פ"נ

איש ישר כל מעשיו
היו בתום וביושר ה"ה
יוזל בן כהרר זלמן
סג"ל ז"ל מאשכנז
נפטר ונקבר ביום
ר"ח ניסן שנת ת"ק
ס"ו ל' תנצב"ה

A/6A/14

(צט)

IV. 14.

פ"נ

איש תם ויושר ה"ה ה' מאיר ב"ה
געטצל סג"ל ז"ל שנפטר ונקבר
בשם טוב ביום ג' ו' ניסן בשנת
תקס"ו לפ"ק
תנצב"ה

A/16/53

(ק)

XIII. 54.

ויקרא

שמו אלון בכות : בכיה היא על שהביקו
אחים יחדיו ביגון ואנחות: ולא האריכו
בשמחות: רק עזבו נשיהם ובניהם: ולא
הגיעו לחצי ימיהם: והלכו דרכיהם:
וינחו בשלום על משכביהם ויעמדו לתחיה
עם נשמת

אבתיהם

ובהאי גיסא

הכבוד ב"ב אברהם

ב"ה יאקב ליב נפטר

ביום שביעי של פסח

שנת תקס"ו לפ"ק

תנצב"ה

ובהאי גיסא

אחיו בשני ה' איצק

ב"ה יאקב ליב סג"ל זל

נפטר ביום ל"ג בעומר

שנת פקס"ו לפ"ק

תנצב"ה

A/12/28

(קא)

XI. 28.

פ"נ

איש ישר כל מעשיו

היו בתום וביושר ה"ה

כ"ה אברהם הרציל בן

כ"ה מאיר מנ"ש שנפטר

ביום ג' כ"ה אייר ונקבר

למחרתו ביום ד' כ"ו

אייר שנת תקס"ו

לפ"ק תנצב"ה

A/17/40

(קב)

XV. 51.

משה עלה למרום

הוא היה איש ישר

וירא אלהים וזעיר

בשנים כ"ה משה ב"ה

טעביל ז"ל משאמבעק

נפטר ביום גימל סיון

שנת תקס"ו

תנצב"ה

A/12/29

(קג)

XI. 29.

צבי

רץ לדרכו דרך החיים:
הוא היה איש ישר וירא
שמים: הלך בתמידות לבית
הכנסת בזריזות ולא בעצלתים:
והלך מאתנו במעט שנים
ובזעיר ימים ה"ה כ"ה צבי הרש
בן כ"ה משה ז"ל מפאקש
נפטר בשבת קודש ט"ז
אלול ונקבר ביום א' י"ז
אלול שנת תקס"ו לפ"ק
תנצב"ה

A/9/56

(קד)

VII. 63.

מחלה תרצה בעיני
הבורא ארץ ושמים
ונעה מאצלינו לארץ
החיים בזקנה ושבע ימים
עד שזכתה לראות דורות
ארבעתים ה"ה האשה
הצנועה מחלה בת
כ"ה זנוויל ז"ל נפטרת
ונקברת ביום ד' אלול
שנת תקס"ו תנצב"ה

A/9/57

(קה)

VI. 64.

פ"ט

האשה חשובה הצנועה
לבעלה היתה עטרה
ולבניה תפארה במצות
ה' היתה גוהרת ה"ה צירל
בת כ"ה משה ז"ל נפטרת
בשם טוב ביום ד' אלול
שנת תקס"ו תנצב"ה

Goldberger Izidor eredeti leiratai a rabbik, háznépük és fontos személyek sírköveiről (forráskiadás)

Eredeti megjelenési hely: *Hazofe Quartalis Hebraica, Edd. Dr. L. Blau, Dr. M. Guttman és Dr. S. Hevesi, Tomus VII. Fasciculus 1., Budapest, 1922. 67-70.*

Források a zsidóság történetéhez Magyarországon, Jisrael Goldberger, 1 (alef)

Az első sírkövek Tata városában [1740-től 1806-ig]

מצבות הרבנים ובני ביתם ויחידים חשובים

A/5/25²

(א)

וידע לכל העם כי גוע אהרן

אהרן אהב ורדף ש

לום

הודו פנה ולא ישוב ה

רב ונשיא היה ביני

נו

נרו כארבעים שנה זרח עלי

קול מרה נשמע בעי

רינו

על פטירת גדול דו

מת ונקבר ב' שפ"ק כתאו

תו

פנה אל אל תפיל

נא שמע גם אל תפילתי

נו

רוב צדקתו יגן בעד

תקע"ג לפ"ק תנצב"ה

A/5/24

(ב)

השב והישיש הרב הגאון מו"ה יוסף קוטנא
אב"ד דפה נאסף אל עמיו ו"י טבת

---

2 A Goldberger által használt eredeti sorszámok mellett, minden esetben közöljük a 2022/2023. évi kutatás során kidolgozott kataszternek megfelelő azonosítójelet is (parcella/sorszám/sírszám). A szerk.

תקפ"ט לפ"ק תנצב"ה

פ"ג

את שארית יקרה מאיש האלהים

מה לך פה בין שכני אדמה

כחסידיים בגופתם חזו אלהים

מדוע לא עלית שמימה?

אבל הארץ אשר נסעתיה בשעל

לחקרה ולהתלמד היא אמנה

שפטה ריבה בשחקים ממעל

גברה ונהית לנו פה למנה

הן מר עולל לך חלפה רעיתך

רוח עליון עזבך ואת שדודה:

אך דגולת נפשך הלא תנחם אותך

תראי שכרה לתורה ולתעודה

לנו אמנם נחמה תסתר

על כי נפרדת אתלוית צדק

מי זה יורנו כמוך ונוסר

עלינו יחזק בדק.

A/5/23

(ג)

פ"ג כבוד אדוננו אבינו מורנו ורבנו ע"ר אור

עינינו הרב מ"ה

אהרן קוטנא

זצ"ל

מלא מקום אביו זקננו הגאון זצ"ל

לרב ומורה מ"ה שנה פה ק"ק טאטיס תע"א

עמל ויגע בתורה לילה כיום

מנעוריו עד הגיעו לגבורות והניח

אחריו ברכה חידושים יקרים

חבורים כמעט על כל השס מלבד

ספרי אגדתא

מת ביום ג' י"ב כסליו ונקבר בכבוד

גדול והספד מר ביום ד' י"ד בו

תרל"ד לפ"ק

תנצבה

A/5/21

(ד)

אשר בנו בני האדם האדם דנעדר: לזכור אביהם

הזקן הנהדר

בנין נפש

מו"ה אברהם בן הרב המאה"ג
מו"ה אה[רן] קעמפנער זצ"ל
אשר היה ראב"ד פה טאטיס
הוא אברהם
האיש הבינים בשתי תורות לו ידיים
קרui ותנוי תורני ונמוסי:
כבוד משפחתו תפארת מקומו ועמו
וימת בשיבה טובה בשמיני העצרת
שנת תרכ"ב לפ"ק
אל על שוב שב הרוח
בין עצי גן העדן לשוח
רואי פני המלך מתי סודו
הם ילווהו למקום כבודו
תנצב"ה

A/5/20

(ה)

אשר בנו לה בני האשה הנעדרת:
לזכר אימם הזקנה הנהדרת
בנין נפשה
האשה היקרה והחשובה
מרת גוטריט ע"ה אשת
הרבני המופלג מו"ה אברהם
קעמפנער זצ"ל
מתה בשם טוב בשיבה טובה בת
שבעים ושנים שנה היום ג' כ"ט
ניסן ונקברת בכבוד גדול
ויספדוה ויקוננו עליה בניה
וכל מכיריה ביום ה' ב' דראש
חדש א"ר בשנת תרכ"ה לפ"ק
תנצב"ה

A/5/18

(ו)

פ"נ
השב והישיש הנכבד איש אמונים הקצין
המפואר ירא ותמים בדרכיו כ"ה
אברהם נאבעל ע"ה
נפטר בש"ט יום ג' י"ט טבת ונקבר
בכבוד גדול ד' כ' בו ש' תרכ"א
לפ"ק

אלקים פקד, דברו שקד, על
נאות אברהם
ברוב עוז חביון, קראו עליון ' הוא
אדון אברהם
ראות אור חיים ברום שמים קום
בני אברהם
הלא יקרה מאוד נהדרת תוך
עדת אברהם
מלוש הנפש הדר החפש קח
לך אברהם

A/5/17

(ז)

פ"ט
האשה היקרה והצנועה עטרת
בעלה ותפארת בניה
מרת
פאטשא נאבעל ע"ה
נפטרה בש"ט ביום ש"ק
ט"ז סיון ונקברה
בכבוד גדול בים א' י"ז בו תרכ"א ל'
פה הקבר, לעטרת גבר עוד היא
נצמדה עם אברהם
אף במות זאת כבודך ' שבת תחת
אלון בכות אברהם
טל אור טלך ציל נעימות צלך על כן
בך בטח לב אברהם
שם טוב קנית עת שהקים עלית ' כי בא
עת דודך את אברהם
אדר הודך ויקר צדקתך תבחר
לנו זרע אברהם

A/5/16

(ח)

פ"ט האשה היקרה והצנועה והחסידה נדיבת רוח
וטובת לב עטרת בעלה תפארת בניה
מרת

זיסל נאבעל ע"ה
אשת היקר כ"ה יצחק נ"י
היתה חטר נאמן מגזע צדיקים בת יחידה ותמה'
ברה היא ליולדתה הוא אמ"ו הרב הגאון החר"ף העצום
המפורסם צדיק נשגב מו"ה אהרן קוטנא ז"ל
שהיה אב"ד דפה אחת היא לאמה הרבנית הצדקת
בת צדיק מ' מירל היה ע"ה והיא גם היא בכל מאויי
נפשה נטעה בלב בניה אמונה טהורה ויראת
שדי היא תבינם: וענו ואבלו בניה במר לבבם
אהה: ביום אשר בו נבראו המאורות בו נחשך
מאורנו והחדש אשר הוקבע לשמחה נהפך לנו
לאבל ואנחה! כי ביום הרביעי לבי"ע ערב ר"ח אדר
באבל אם הלכנו קודר! ביום הזה נפלה עטרת
ראשנו מתה אמנו הצדקת בת ס"ב שנת ותקבר
בכבוד למחרתו בר"ח אדר תר"ם לפ"ק

A/5/22

(ט)

האיש הישיש היקר התורני הולך תמים
חתנא דבי נשיאה כ"ש

פ"נ

ר' יצחק נאבעל ע"ה
יגע ועמל בתום דרך הוקיר תורת ה' ולומדיה
בשמים אלה זכה להתחתן את אמו
הרב הגאון האמתי מהרא"ק זצ"ל אשר
בשכונתו הקדושה פה מנוחתו כבוד!
בנה ביתו בצד מחברתו הטהורה
הצנועה מ' זיסל ע"ה וצוו את בניהם
אחריהם לשמור את דרכי ה' ולצנור
את פקודיו כי ישרים וצדיקים המה
נפטר בש"ט שמנים שנה אור ליום
הי כ"א כסלו תרמ"ד לפ"ק
תנצב"ה

A/4/12

(י)

ותהי לקינה בלב נכאב
יתומים היינו ואין אב
פ"ט

הרב הגאון מנהיג עדתו באמונה
מו"ה אברהם מרדכי בן משה ע"ה
אב לעדתו צדיק ועניו פאר בנין מגין על דורו

ג' בטהרה עש"ק ו' טבת תרע"א לפ"ק
 ושם אמו חנה
איתן בצדקו עובד שדי בכל כוחו ואונו
בתומו וישרו בהגיון לבו ומלתו על לשונו
רמתים עלה משכיל למעלה בתורה ובתבונה
הדריך בני עדתו ענותן וסבלן בלי תלונה
מלצות שדי שגן לאצילי עמו לנפש תמה וברה
מתמיד על משמרתו להורותם מסלול וארח ישרה
רוח מבינתו עמודיה חצבה בחכמה בנתה תקרה
דברי ספר על לבם חקה ויבינו במקרא
כאב לבנים דרשן מפואר פזר רוחו שי ותשורה
יראת אל בלבו עם אהבת הבריאות קשורה
זבד יסורין באהבה קבל ואמונה לא תמעד
צדיק ותמים בנסיון עמד
לפנים בא אל הקדוש, צדקתו עמדת לעד
 תנצב"ה

A/4/11

(א)

זלגו עיינינו דמעות
 כי נפלה עטרת ראשינו
 פ"ט
 האשה הצנועה התמימה הרבנית
 מי יענטל בת שמואל הכהן ע"ה
 אשת הרב מו"ה אברהם מרדכי יצ"ו
 נפטרת יום ה' י"א אדר ראשון תחסר דל בה לפ"ק
 ושם אמה חנה
 הליכות ביתה בכל עת צפות
 פאר בעלה ובניה לה תהלה דומיה
 אהבת אמת בשכלה הזך האירה
 כשביב אש מזבח וזהר מנורה טהורה
 אהבה צדק בנפש נדיבה ורמה
 עבדה בוראה בכח לב כביר עלי אדמה
 נפשה קשורה בו פליאה נשגבה
 בתמתה החזיקה ואחור לא שבה
 אחת היא לבעלה לביתה יקרה חביבה
 בניה לעבודת אל השקידה והקריבה
 בנתה בית עולמה ערכה בקדושה זבחה
 אל נא תשאלו למדתה ושכחה
 אלהים הבין דרכה וידע ערכה
 תנצב"ה

A/6/41

(יב)

רושם
האבן
מהרו בני מהרו בנותי לבא
להתפלל יחד בלב שלם על קברי
לטובת נשמת
ושפכתם בעדי דמעות
אל ה' אלהי צבאות
הבוהן לבבות
והשומע קול בכיות
אולי יחנני ויצדקני
ואם יהי לאל ידי
גם אני בעדכם אשפוך שיחי
לפני ה' צורי וגואלי
השומע תפילתי ובקשתי
ובזה לכו בתשובה שלמה לביתכם
וה' יהי' תמיד בעזרכם
זה כתב ידי
ואתם כתבו כרצונכם
אבל לא לשבחי
זה חלקי מכל עמלי
(על צד השני נחרט:)
פ"נ
איש צדיק וישר ר"א ר"א כ"ה
ליב סארוואש
שנפטר בש"ק ונפטר לשמנים
ושתים שנים בהושענה רבה תרכז
לפ"ק תנצב"ה

A/5/45

(יג)

פ PER LABOREM AD HONOREM ט

היקר הנכבד המפורסם במדינות מו"ה
משה פישער פאן פארקאשהאזי
זה משה האיש התורני אזר כגבר
הלציו ' לעשות חיל בעד תורת
אלקנו ובעד דת קדשנו מורשה היא
קהלת יעקב ' בלי חילוף ובלי מגרעת
ולהרים את קרנם בכבוד לפני
מלכי ארץ אשר לפניהם התיצב:
ואדוננו המלך יר"ה נשאו ופארו

באדר הוד והרים את שמו בין שמות
נדיבי המדינה וחוריה כי אותו
ראה איש מהיר במלאכתו מלאכת
חושב ביסדו את בית
הפארצללאנפאבריק המפורסמה ' בכפר הערענד: ראשונה היא
במדינה ' ורוח חן ותפארה הוצק
על כל שכיות המדחה ! ומת בן פ"א שנה ביום ג' ביום תענית
אסתר ונוה ביום פורים שושן תר"ס לפ"ק
תנצב"ה

A/5/44

(יד)

פ PER LABOREM AD HONOREM נ

אשה יקרה וחשובע צנועה ומהוללה
מרת מלכה
אשר עמדה במעשה הסד וצדקה
משך ששים שנה לימין בעלה הגביר הנכבד
המעוטר בעדי תפארת ואותות הכבוד מן
מלכים ורוזנים מו"ה משה פישער ז"ל
הלכה לעולמה בשנת
שמונים ותשע שנה לימי הולדה
ביום ש"ק ה' טבת שנת תרמ"ז לפ"ק
ושם אמה חנה
תנצב"ה

B/5/6

טו

פ"ה

מה לך פה ומי לך פה? כי חצבת לך פה קבר
מת? לא מת עורך חי נפשו בין שנאני שמים
מתהלכת בקודש על בגן החיים אמרו לצדיק
כי טוב כי פרי מעלליו יאכל הוא היה לגאון
ולתפארת ישראל קדוש יאמר לו איך נפלת
משמים הילל בן שחר כי ד' צבאות יעיץ ומי יפר חשך
השמש בצאתו וירח לא יגיה אורו פתחו שערים ויבא
צדיק שמר אמונים יהיו מתיך כי טל אורות טלך ה"ה
הצדיק החסיד מו"ה גרשון ליב בערגל מת בן תשעים
וארבע שנים ביום ה' א' תמוז תרנ"ד לפ"ק
תנצב"ה